

PROCEDURA DE DEPOZITARE A VACCINURILOR

*Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza
procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii*

- A. Depozitarea vaccinurilor si a pachetelor de gheata in camerele frigorifice**
- B. Depozitarea vaccinurilor si a pachetelor de gheata in frigidere/ lazi frigorifice**
- C. Depozitarea bunurilor in camera uscata**

Fundamentare

Personalul responsabil trebuie sa stie cum se depoziteaza corect vaccinul in camerele frigorifice, frigidere/lazi frigorifice. Depozitarea corecta inseamna:

- toate vaccinurile sunt: usor de identificat, usor de localizat si distribuit in ordinea datei de expirare respectandu-se regula "primul care expira- primul distribuit"
- vaccinurile sensibile la inghet sunt depozitate intr-o zona unde nu sunt expuse acestui risc
- aerul rece poate circula in tot spatiul
- vaccinurile care vor fi utilizate pentru activitatile suplimentare de vaccinare pot fi depozitate temporar fara a ingreuna accesul la stocul de rutina
- vaccinul etichetat pentru distrugere va fi depozitat separat fata de stocul ramas pentru folosire

Obiective

Prezentarea modului de identificare a spatiilor pentru depozitarea vaccinului si a modului corect de depozitare a vaccinului in interiorul unei camera frigorifice (pe rafturi si pe paleti), in frigidere/lazi frigorifice.

Responsabilitati

Aceasta procedura trebuie cunoscuta de catre toti cei care sunt responsabili cu manipularea vaccinului:

- Depozitul Central
- Directiilor de Sanatate Publica Judetene/ a municipiului Bucuresti.
- Maternitati
- Cabinet medicina de familie

Materiale necesare

Dispozitive de inregistrare continua a temperaturii (logger), termometru, paleti de plastic, vopsea.

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

A. Depozitarea vaccinurilor si a pachetelor de gheata in camerele frigorifice

Procedura

I. Se identifica limitele zonelor sigure de depozitare utilizand un dispozitiv de masurare a temperaturii (logger/ termometru); In camerele frigorifice, vaccinul nu se depoziteaza in apropierea zonei de evacuare a unitatii frigorifice; vaccinurile sensibile la inghet sunt la risc daca sunt depozitate in acesta zona.

II. Depozitarea vaccinurilor utilizate pentru campaniile suplimentare se face pe paleti situati pe podeaua camerei frigorifice; folosirea paletilor asigura circularea aerului si protejeaza vaccinul de contactul cu podeaua.

INTOTDEAUNA inainte de manipularea cutiirilor cu vaccin si a fiolelor de vaccin SPALATI-VA PE MAINI !!!

Identificarea zonelor de depozitare a vaccinului pe rafturi se efectueaza inainte de depozitarea vaccinurilor in camera frigorifica astfel:

A. Daca exista dispozitiv de masurare continua a temperaturii (logger):

A.1. Se pune dispozitivul de masurare continua a temperaturii (logger) pe raftul aflat in apropierea zonei de evacuare a unitatii frigorifice si se lasa pentru 48 de ore, dupa care se verifica temperatura minima si maxima inregistrata.

A.2. Daca toate citirile arata o temperatura intre 2-8 grade Celsius, aceasta zona este sigura pentru depozitarea vaccinului. Daca aceasta zona este nesigura, dispozitivul va fi mutat de-a lungul raftului.

A.3. Repetati procedura pentru toate rafturile aflate in apropierea zonei de evacuare pana cand sunt stabilite limitele zonei sigure in care poate fi depozitat vaccinul. Vezi Anexa 1

A.4. Marcati zonele in care nu poate fi depozitat vaccinul folosind adeziv colorat/vopsea.

B. Daca nu exista dispozitiv de masurare continua a temperaturii:

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

B.1. Se va folosi un termometru calibrat corect care va fi asezat pe raft in apropierea zonei de evacuare a unitatii frigorifice si va fi lasat pentru 48 de ore, temperatura fiind citita si notata din ora in ora, in timpul orelor de program. Astfel va fi observata, conform inregistrarilor facute, care este temperatura minima si maxima.

B.2. Daca toate citirile arata o temperatura intre 2-8 grade Celsius, aceasta zona este sigura pentru depozitarea vaccinului. Daca aceasta zona este nesigura, termometrul va fi mutat de-a lungul raftului, pana cand va fi identificata limita zonei de siguranta pentru depozitarea vaccinului, ce va fi delimitata ca la punctul A.4.

B 3. Aceasta procedura se repeta ori de cate ori este schimbata camera frigorifica. Vezi Anexa 1

Observatie - *daca in camera frigorifica este depozitat vaccin si acesta nu poate fi mutat in alte echipamente frigorifice, atunci zona de evacuare a unitatii frigorifice va fi evitata pentru depozitarea vaccinului.*

II Identificarea zonelor de depozitare a vaccinului pe paleti

Depozitarea cutiilor de vaccin pe podea nu se face direct ci pe paleti. Pentru acest tip de depozitare este necesara identificarea zonei de siguranta care se face astfel:

A.1 Se folosesc cutii goale care se plaseaza pe podea in zona unde doriti sa depozitati vaccinul, astfel incat inaltimea de la cel mai apropiat punct al unitatii frigorifice pana la cutii sa fie de 150 cm. Deasupra cutiilor plasati dispozitivul de monitorizare continua a temperaturii pe care il lasati in aceea pozitie 48 de ore, dupa care verificati temperatura minima si maxima inregistrata. Daca nu exista un dispozitiv de monitorizare continua a temperaturii va fi folosit un termometru corect calibrat, ce va fi positionat deasupra cutiilor, respectandu-se inaltimea recomandata (150 cm) de la cel mai apropiat punct al unitatii de racire pana la cutii; temperatura va fi inregistrata intr-o perioada de 48 de ore, in fiecare ora de lucru a personalului desemnat cu aceasta activitate. Vezi Anexa 1

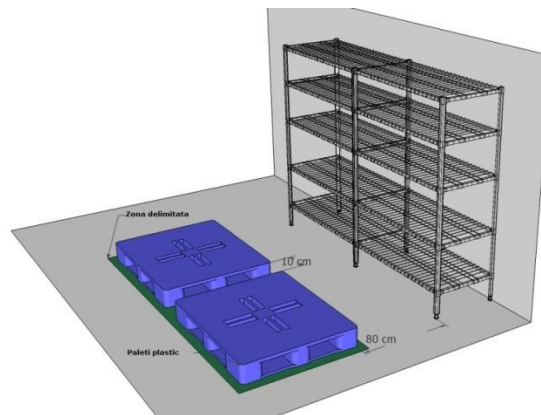
A2 Daca toate citirile arata o temperatura intre 2-8 grade Celsius, aceasta zona este sigura pentru depozitarea vaccinului sensibil la inghet. Daca aceasta zona este nesigura, schimbati pozitia, marcand o alta zona si procedati in acelasi fel pana cand puteti stabili zonele unde vaccinul poate fi depozitat in siguranta.

A3. Marcati cu vopsea, pe podea, zonele in care pot fi depozitate vaccinuri.

A4. Repetati aceasta procedura ori de cate ori este schimbata camera frigorifica.

Pe zonele marcate se aseaza paletii peste care vor fi plasate cutiile cu vaccin. Se recomanda folosirea paletilor de plastic (cei de lemn pot sa aiba fungi). Paletii de plastic vor fi asezati pe podea, in zona marcata de depozitare a vaccinurilor, pastrandu-se 10 cm intre paleti, pentru circularea aerului. Intre marginea paletului si raft va trebui sa existe o distanta de minim 80 cm, pentru a fi permis accesul. (Fig nr.1)

Fig. nr.1 Pozitionarea paletilor in camera frigorifica

Depozitarea vaccinului pe rafturi

1. Cutiile cu vaccin se depoziteaza pe rafturi, astfel incat aerul sa poata circula. Se va lasa un spatiu de 5 cm intre cutii si peretii camerei. Distanța dintre cutiile de vaccin si tavan trebuie sa fie cel puțin de 10 cm. **Nu depozitati** vaccin, sub raftul inferior, pe podea.
2. Grupati cutiile de vaccin pe rafturile camerei frigorifice in functie de tip, serie si data de expirare. Lasati 5 cm intre fiecare grup stabilit de cutii pentru circulatia aerului si identificarea cu usurinta a cutiilor. Asigurati-va ca eticheta de pe cutii este vizibila. Fixati pe fiecare raft etichete, pe care sa fie precizat: tipul vaccinului, seria, producatorul si data de expirare.

Depozitarea vaccinului pe paleti

1. Asezati numarul necesar de paleti pe podea, in zona de siguranta delimitata.
2. Cutiile de vaccin vor fi depozitate pe paleti si vor avea o inaltime de 150 cm.
3. Daca vaccinul de pe paleti este pentru campanii suplimentare de vaccinare, etichetati cutiile pentru a arata tipul de vaccin, seria, producatorul si data de expirare.
4. Daca vaccinul, de pe paleti, este pentru distrugere, etichetati cutia.

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

5. Indepartati paletii daca nu sunt necesari in camera frigorifica.

Daca utilizati camera frigorifica pentru a depozita pachetele de gheata:

1. Nu trebuie ca pachetele de gheata sa atinga vaccinurile.
2. Nu trebuie ca temperatura din camera frigorifica sa depasesca 8 grade Celsius.

Camera frigorifica va avea un grafic de temperatură (vezi Procedura in caz de avarie a echipamentelor frigorifice utilizate pentru depozitarea vaccinurilor) care trebuie completat zilnic de catre o persoana desemnata de catre Responsabilul Progamului National de Vaccinare de la nivelul DSP.

Depozitarea vaccinurilor si a pachetelor de gheata in frigidere/ lazi frigorifice

Observatii generale

- 1) **Aranjarea stocului:** aranjarea vaccinului si diluantilor dupa nume, serie si data de expirare, astfel incat sa fie respectata regula "primul care expira-primul distribuit".
- 2) **Depozitul central si de la nivelul Directiilor de Sanatate Publica** - daca vaccinul este tinut in lazi frigorifice, acestea vor fi etichetate cu tipul de vaccin pe care il contin; diluantii nu vor fi depozitati in frigidere sau lazi frigorifice (in functie de instructiuni).
- 3) **Cabinetele medicilor/maternitati** - vaccinul si diluantii se pastreaza in frigider. Daca nu este suficient spatiu in frigider pentru diluanti, asigurati-va ca aveti o cantitate suficienta de diluant in frigider pentru urmatoarea sesiune de vaccinare. Nu depozitati in frigider vaccin expirat, vaccin reconditionat dupa sesiunea de vaccinare si vaccin al carui VVM arata ca a fost atins punctul final sau a fost depasit. Pastrati in frigider si etichetati ("folositi imediat") fiolele de vaccin al carui VVM arata o expunere la caldura, fara a fi atins sau depasit punctul final.
- 4) **Pachete de gheata** - Nu se folosesc frigiderile pentru depozitarea pachetelor de gheata daca sunt depozitate vaccinuri/ diluanti si daca nu au lada frigorifica separata. Pachetele de gheata se depoziteaza in compartimentele dedicate, in pozitie verticala, pentru a reduce riscul de scurgere. Observatie: pachetele de apa, inainte de a fi congelate, pot fi pastrate in frigider in pozitie verticala, sub ultimul raft (a se vedea figura nr.3)
- 5) **Daca sunt folosite frigidere neacreditate (domestice) pentru depozitarea vaccinului, vaccinul nu va fi depozitat in lada de legume si nici in compartimentele de pe usa frigiderului. Este interzisa depozitarea de alimente in frigiderul in care se afla vaccin/diluanti. Daca frigiderul domestic este prevazut cu congelator, doar in acest spatiu vor fi inghetate pachetele de apa. Frigiderul va fi curatat periodic, nefiind permisa existenta de gheata pe peretii compartimentelor din interiorul frigiderului.**

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

6) Daca sunt folosite lazi frigorifice neacreditate (domestice) pentru depozitarea vaccinului, se vor folosi cosurile cu care este dotata lada si nu vor fi depozitate alimente.

7) **Temperatura optima pentru pastrarea vaccinului este intre +2 si +8 grade Celsius.**

INTOTDEAUNA inainte de manipularea cutiilor cu vaccin si a fiolelor de vaccin SPALATI-VA PE MAINI!

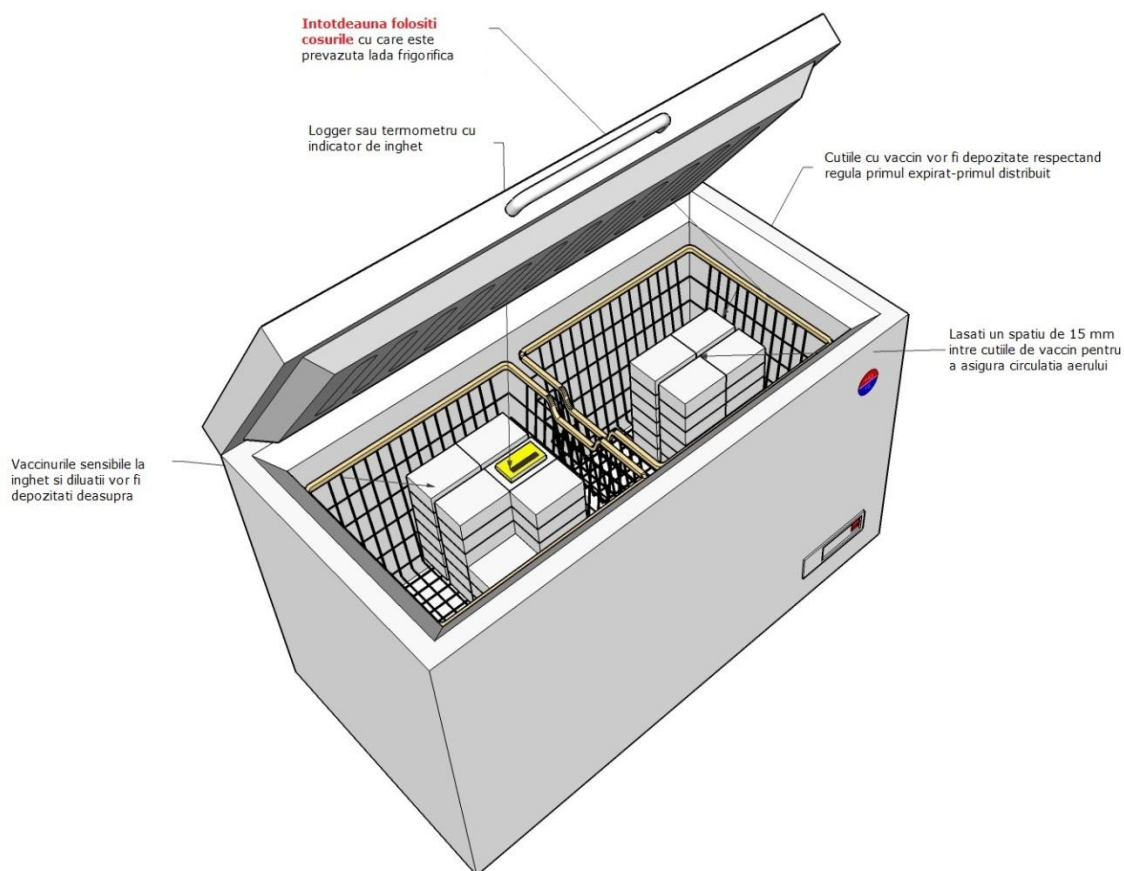
Orice frigider sau lada frigorifica folosite pentru depozitarea vaccinului vor avea un grafic de monitorizare a temperaturii completat zilnic. (vezi Procedura in caz de avarie a echipamentelor frigorifice utilizate pentru depozitarea vaccinurilor)

Procedura

Depozitarea vaccinului si a pachetelor de gheata in lazile frigorifice

- Vaccinul si diluantii se vor depozita in cosurile cu care este prevazuta lada frigorifica. **Nu indepartati** aceste cosuri pentru a crea mai mult spatiu in lada frigorifica. Pe verticala, lasati un spatiu intre cutiile de vaccin pentru a permite circularea aerului.
- Puneti termometrul si indicatorul de inghet (daca exista) sau dispozitivul de monitorizare continua a temperaturii (logger) deasupra cutiilor de vaccin sensibile la inghet, pentru a putea fi citit usor.
- Daca exista un compartiment separat de congelare, se va folosi pentru pachetele de apa. Nu supraincarcati spatiul cu pachete de apa daca nu exista un loc prevazut pentru acestea.
- Nu congelati pachetele de apa in lazile frigorifice care contin vaccin. Intotdeauna folosti un frigider/ lada frigorifica care a fost destinat/a acestui scop.
- Depozitati vaccinul si diluantii ca in diagrama prezentata mai jos (Fig.nr.2). Retineti ca, daca lada frigorifica este veche, cu termostat reglabil, pentru a avea temperatura intre +2 si +8 grade Celsius termostatul trebuie reglat corect. In astfel de echipamente frigorifice, plasarea unui strat de pachete de apa in partea de jos a unitatii poate ajuta la reducerea riscului de congelare.

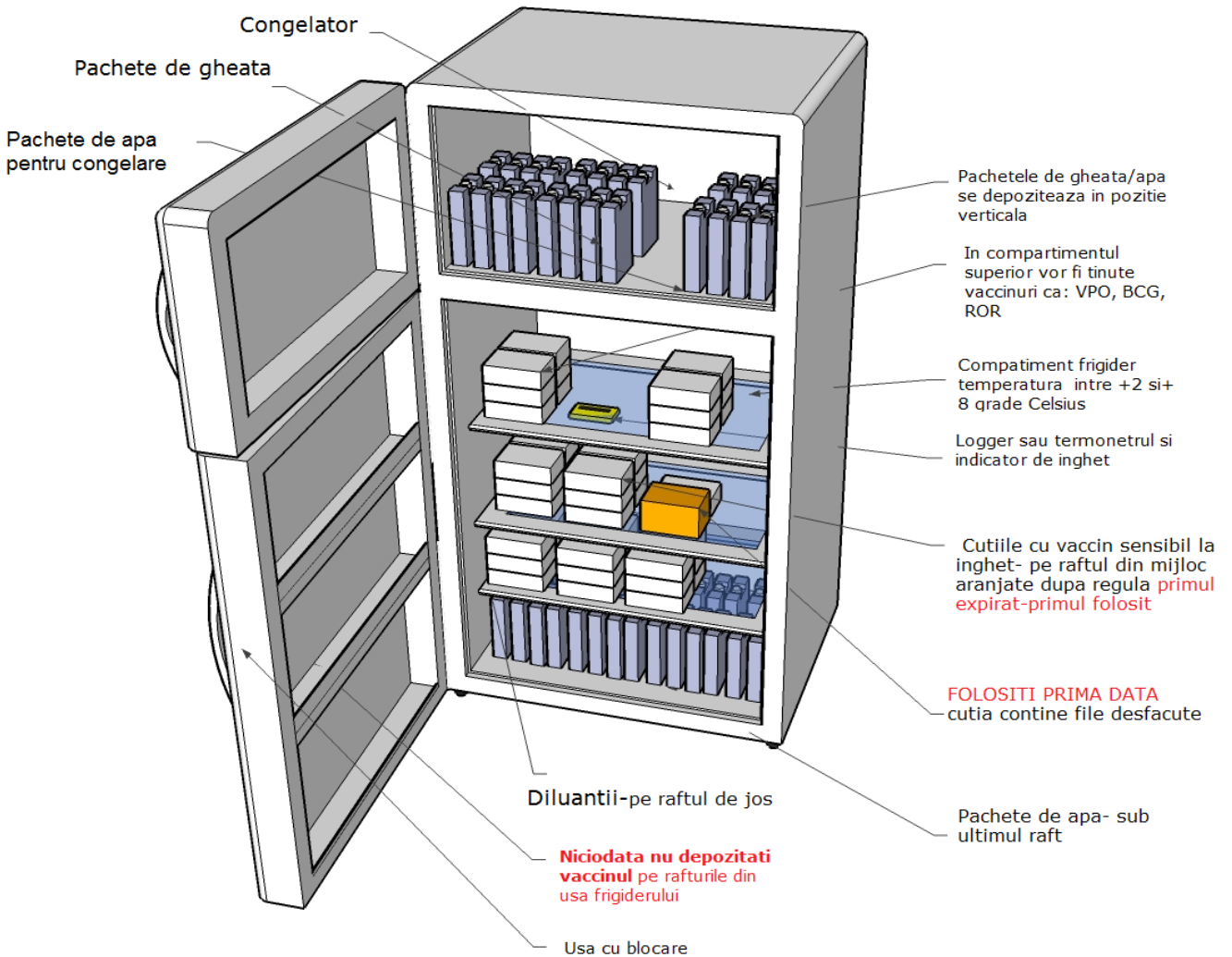
Fig. nr. 2 Depozitarea corecta a vaccinului in lada frigorifica

Depozitarea vaccinului si a pachetelor de gheata in frigidere

- Puneti termometrul si indicatorul de inghet (daca exista) sau dispozitivul de monitorizare continua a temperaturii (logger) pe raftul din mijloc al frigiderului.
- Daca exista un compartiment separat pentru congelare, utilizati-l pentru pachetele de apa. Nu supraincarcati spatiul cu pachete de apa daca nu exista spatiu suficient prevazut pentru acestea.
- Nu congelati pachetele de apa in frigidere care contin vaccin. Intotdeauna folositi un frigider care a fost destinat acestui scop.
- Depozitati vaccinul si diluantii ca in diagrama prezentata mai jos(Fig nr.3)

Fig.nr.3 Depozitarea corecta a vaccinului in frigider

Depozitarea bunurilor in camera uscata

Diluantii, seringile, cutiile de siguranta si alte produse necesare activitatii de vaccinare care nu necesita depozitarea in echipamente frigorifice trebuie sa fie corect depozitate in camera uscata. Depozitarea corecta implica:

- depozitarea tuturor produselor la temperatura si umiditatea corecta
- diluantii, seringile si alte produse cu durata limitata de valabilitate (dispozitive de monitorizare a temperaturii, indicatori de inghet) sa fie depozitate si distribuite in ordinea "primul care expira-primul distribuit".

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

- produsele fara termen de expirare (cutiile de siguranta) sa fie depozitate si distribuite in ordinea "primul intrat-primul distribuit".
- produsele expirate sau deteriorate sa fie depozitate separat fata de stocul ce urmeaza a fi utilizat.

Anexa 1 – Temperaturi inregistrate pentru stabilirea zonei de siguranta

Nume depozit:		Serie camera frigorifica:			Temperatura la initierea testului: °C		
Data de incepere a monitorizarii :		Data de finalizare a monitorizarii:			Numele persoanei care a efectuat monitorizarea:		
#	Localizare ☐ logger ☐ termometru	Start (zi:ora:min)	Final (zi:ora:min)	Temp Min (°C)	Temp Max (°C)	Media (°C)	Aceptat/Neacceptat? (intre +2°C si +8°C)
1							
2							
3							

Document elaborat de Centrul National de Supraveghere si Control al Bolilor Transmisibile pe baza procedurilor Organizatiei Mondiale a Sanatatii

4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
Comentarii							